

Databanken in kaart

Een overzicht van databanken rond levenslang leren en de aansluiting onderwijs arbeidsmarkt

Vicky Heylen
Ides Nicaise

Onderzoek gefinancierd door de Vlaamse Regering in het kader van het programma 'Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek'

Databanken in kaart

Een overzicht van databanken rond levenslang leren en de aansluiting onderwijs arbeidsmarkt

Vicky Heylen
Ides Nicaise

Promotor(en): Ides Nicaise

Onderzoek in opdracht van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming, in het kader van het programma 'Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek'

rapport nr. SSL/OD2/2007.01
datum oplevering eerste versie: 6 oktober 2007
datum publicatie: 10 december 2007

Voor meer informatie over deze publicatie:

Steunpunt SSL, onderzoeksdomrein 2 'Overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt'

Auteurs: Vicky Heylen, Ides Nicaise

adres: Parkstraat 47 - bus 5300

tel.: 016/32 31 17

fax: 016/32 33 44

e-mail: vicky.heylen@hiva.kuleuven.be

website: <http://www.steunpuntloopbanen.be>

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
Sjabloon voor de beschrijving van de databanken	2
SONAR Studiegroep Van Onderwijs Naar Arbeidsmarkt	5
LOSO-Annex Longitudinaal Onderzoek Secundair Onderwijs-Annex	10
Reflex	15
Schoolverlatersdatabank VDAB	20
SCV Sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen	24
TBR Time Budget Research	28
Datawarehouse ASB Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming	32
PSBH Panelstudie van Belgische Huishoudens	35
EU-SILC European Union Statistics on Income and Living Conditions	40
EAK Enquête naar arbeidskrachten	45
IALS International Adult Literacy Survey	50

ALL Adult Literacy and Life Skills Survey	56
LLL2010 Lifelong Learning 2010 (subproject 3)	60
EU-AES European Union-Adult Education Survey	65
ESWC European Survey on Working Conditions	69
Databanken in ontwikkeling	73
Lijst met afkortingen	74
Bibliografie	77

Dit rapport bevat een overzicht van interessante statistische bronnen die informatie verschaffen over de overgang onderwijs-arbeidsmarkt, over het levenslang en levensbreed leren of over beide. In dit overzicht komen zowel administratieve databanken als surveys aan bod.

Eerst worden de Vlaamse of Belgische bronnen, die hoofdzakelijk inzoomen op de transitie van onderwijs naar de arbeidsmarkt, besproken. Voorbeelden zijn:

- SONAR;
- LOSO-Annex;
- Reflex;
- De Schoolverlatersdatabank;
- SCV;
- Tijdsbestedingsenquête.

Hierbij wordt ook het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid omwille van de mogelijkheid die deze administratieve databank biedt om surveys te kaderen.

Vervolgens wordt dieper ingegaan op de databanken die toelaten Vlaanderen en/of België internationaal te vergelijken. Naast de overgang onderwijs arbeidsmarkt staat in deze databanken de thematiek van het levenslang en levensbreed leren vaak centraal. Aan bod komen:

- PSBH;
- EU-SILC;
- EAK;
- IALS;
- ALL;
- LLL2010;
- EU-AES;
- ESWC.

Tot slot worden de enquêtes die momenteel nog slechts in voorbereiding zijn (vb. PIAAC) kort besproken.

Om de gegevensbronnen te beschrijven wordt gebruik gemaakt van een overzichtskader dat voorgesteld wordt in de volgende paragraaf.

SJABLOON VOOR DE BESCHRIJVING VAN DE DATABANKEN

Om de verschillende gegevensbronnen met betrekking tot de overgang onderwijs-arbeidsmarkt en/of het levenslang en levensbreed leren te beschrijven wordt een standaard overzichtskader gebruikt. Dit overzichtskader of sjabloon wordt in dit hoofdstuk kort beschreven.

Korte beschrijving en doel

Allereerst wordt een korte beschrijving van de databank gegeven. Er wordt ook aangegeven wat de oorspronkelijke doelstelling van de databank is.

Opzet en methodologie

Type

Hier wordt de databank getypeerd aan de hand van een aantal kernwoorden.

Ten eerste wordt bekeken hoe de databank gecreëerd werden, gaat het hier om administratieve gegevens of gegevens die voortkomen uit een bevraging.

Vervolgens wordt nagegaan of het om een eenmalige bevraging, dan wel een bevraging op verschillende tijdstippen, een longitudinale bevraging, gaat. In dit laatste geval kan men op verschillende tijdstippen dezelfde groep respondenten grotendeels dezelfde vragen voorleggen, i.e. een panelbevraging, dan wel op verschillende tijdstippen, een veranderende steekproef dezelfde vragen voorleggen, i.e. een herhaalde cross-sectie.

Tot slot wordt gekeken wat de basiseenheid van de databank is. Bij de hier besproken databanken vinden we zowel het individu als het huishouden als geheel als basiseenheid terug.

Surveyperiode

In deze paragraaf wordt aangegeven wanneer de database van start ging, eventueel wanneer ze eindigde en met welke periodiciteit de bevragingen elkaar opvolgen.

Referentieperiode

De periode waarover de databank gegevens bevat.

Onderzoekspopulatie

Hier wordt de onderzoekspopulatie beschreven. In de eerste plaats gebeurt dit naar regio. Daarnaast wordt ook ingegaan op bepaalde kenmerken van deze populatie.

Steekproef

In deze paragraaf wordt de steekproefgrootte, de manier van steekproeftrekken en de responsgraad weergegeven.

Bevragingsmethode

In principe worden bij de bevragingsmethode drie vormen onderscheiden: de face-to-face, de telefonische en de schriftelijke bevraging.

Inhoud en beschikbaarheid**Thema's**

In deze paragraaf wordt de inhoud van de databank besproken.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

Hier wordt nagegaan welke documenten, die de databank beschrijven, publiek beschikbaar zijn.

Beschikbaarheid van de ruwe data

Hier wordt weergegeven of de ruwe data beschikbaar zijn en zoja, welke procedure men dient te volgen om het gebruiksrecht te verwerven.

Sterkten

Deze paragraaf lijst een aantal sterkten van de databank op.

Zwakten

Deze paragraaf verzamelt de voornaamste zwakten van de databank.

Contactinformatie

Beheersorganisatie

Deze paragraaf bevat de gegevens van de organisatie die verantwoordelijk is voor de databank.

Contactpersonen

De coördinaten van de personen die binnen de beheersorganisatie verantwoordelijkheid voor de databank dragen.

Bibliografie

De website waar meer informatie over de databank kan gevonden worden en een lijst van publicaties waarin gebruik gemaakt wordt van de beschreven databank.

SONAR

STUDIEGROEP VAN ONDERWIJS NAAR

ARBEIDSMARKT

Korte beschrijving en doel

Deze longitudinale databank werd uitgebouwd om meer inzicht te verwerven in de manier waarop Vlaamse jongeren de overgang van school naar werk maken. De onderzoeksvragen die aan de basis van deze SONAR liggen zijn de volgende

- Welke paden volgen jongeren bij de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt?
- Welke mechanismen sorteren jongeren over deze paden?
- Welke factoren beïnvloeden het slagen of falen van deze overgang?

Opzet en methodologie

Type

Om enerzijds het pad van een cohorte jongeren over een langere tijd te kunnen volgen en anderzijds de overgangspatronen over de tijd te kunnen vergelijken worden verschillende bevragingen voorzien.

- Herhaalde cross-sectie: drie geboortecohorten van 23-jarigen;
- Panel: op 26- en 29-jarige leeftijd volgt een herbevraging van bepaalde cohorten.

De respondenten worden individueel bevraagd.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

1999-2000: 1ste bevraging cohorte 1976 (23)
2001-2002: 1ste bevraging cohorte 1978 (23)
2002-2003: 2de bevraging cohorte 1976 (26)
2003-2004: 1ste bevraging cohorte 1980 (23)
2004-2005: 2de bevraging cohorte 1978 (26)
2005-2006: 3de bevraging cohorte 1976 (29)
2009-2010: 3de bevraging cohorte 1980 (29)

Referentieperiode

Men kijkt retrospectief terug op de school- en arbeidsloopbaan en dit 6, 9 en 12 jaar nadat de jongeren het voltijds onderwijssysteem hadden kunnen verlaten.

Onderzoekspopulatie

De oorspronkelijke onderzoekspopulatie bestaat uit 23-jarigen die in Vlaanderen wonen. Voor de opeenvolgende cross-secties komt dit neer op personen geboren in 1976, in 1978 of in 1980.

Steekproef

Voor de verschillende geboortecohorten werd uit het Rijksregister een aselecte en een voor Vlaanderen representatieve steekproef van 3 000 respondenten getrokken. Voor elke respondent werden bovendien drie vervangadressen voorzien.

Voor de opvolgingsbevestigingen op 26- en 29-jarige leeftijd gebruikt men de respondenten van de bevestiging op 23-jarige leeftijd.

Bevestigingsmethode

Face-to-face interviews.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

Bij elke bevestiging wordt gebruik gemaakt van een tweedelige vragenlijst, enerzijds een traditionele vragenlijst en anderzijds een kalender.

De traditionele vragenlijst verzamelt gegevens over :

- persoonlijke achtergrondkenmerken;
- het verloop van de schoolloopbaan;
- de eventuele stages en werkervaring tijdens de schoolloopbaan;
- de eigen evaluatie van hun schoolloopbaan;
- hun zoekgedrag naar werk;
- de kenmerken van de eerste job (contract, inhoud, aansluiting op studierichting, verworven vaardigheden,...);
- de kenmerken van hun huidige job;
- hun houding ten aanzien van werk;
- de offerbereidheid en het zoekgedrag van de niet-werkenden.

Daarnaast werd er gebruik gemaakt van een ‘kalender’ om op een gedetailleerde manier de onderwijsloopbaan (per jaar), de arbeidsloopbaan (per maand) en belangrijke gebeurtenissen in de levensloop van jongeren te reconstrueren.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

Vragenlijsten, codeboeken en bijkomende documentatie zijn enkel voor medewerkers van het Steunpunt LOA/SSL online beschikbaar.

Beschikbaarheid van de ruwe data

De SONAR-data kunnen gebruikt worden door andere gebruikers dan de SONAR-ploeg, mits het naleven van enkele voorschriften. Deze staan beschreven in het document ‘Gebruiksrecht SSL-databanken’ (http://www.steunpuntloopbanen.be/interne_docs_alg_2007_2011/Gebruiksrecht%20SSL-databanken.pdf). Men dient hiervoor een gemotiveerde aanvraag te sturen naar ssl@kuleuven.be.

Sterkten

- De SONAR-data geven een overzicht alle schoolverlaters en niet enkel van degenen die zich inschrijven bij de VDAB zoals in de schoolverlatersdatabank.
- Door het specifieke onderzoeksopzet is het mogelijk verschillende geboortecohorten te vergelijken en de cohorten doorheen de tijd te volgen.

Zwakten

- De SONAR-dataset is een ingewikkelde dataset, die moeilijk te gebruiken is zonder de nodige achtergrondkennis of begeleiding.

- Doordat men de steekproef baseerde op geboortecohorten in plaats van op uittreederscohorten kan het pad van onderwijs naar werk moeilijk in kaart gebracht worden.

Contactinformatie

Organisatie

De SONAR-gegevensbank is een realisatie van een interdisciplinair en interuniversitair consortium van onderzoeksinstituten:

- TOR (VUB);
- Vakgroep Sociale Economie (Universiteit Gent);
- HIVA (K.U.Leuven);
- Departement Algemene Economie (Universiteit Antwerpen).

Contactpersoon

Walter Van Trier

Coördinator van de SONAR-onderzoeksgroep

e-mail walter.vantrier@hiva.kuleuven.be , walter.vantrier@ugent.be

Bibliografie

Website

<http://www.steunpuntloopbanen.be>

Publicaties

De publicaties die gebruik maken van de SONAR gegevens zijn samengebracht in een overzicht op <http://www.steunpuntloopbanen.be/publicatiesb.htm>.

SONAR, (2002), *Hoe maken Vlaamse jongeren de overgang van school naar werk? Basisrapportering cohort 1976 (eerste golf)*, Steunpunt WAV, Leuven, 210 p.

SONAR, (2003), *Hoe maken Vlaamse jongeren de overgang van school naar werk? Basisrapportering. Cohorte 1978 (eerste golf)*, Steunpunt WAV, Leuven, 147 p.

De Rick K., Duquet N., Glorieux I., Laurijssen I., Maes L., Saliën K. & Van Dorsselaer Y. (2006), *Hoe maken Vlaamse jongeren de overgang van school naar werk? Technisch rapport cohorte 1976 (derde golf)*. Steunpunt LOA, Leuven.

SONAR, (2007), *Toelichting bij inhoud en gebruikswijze van de SONAR-gegevensbank. DVD-versie 2007_05_31*, Steunpunt SSL, Leuven, 14 p. + bijlagen.

LOSO-ANNEX

LONGITUDINAAL ONDERZOEK SECUNDAIR

ONDERWIJS-ANNEX

Korte beschrijving en doel

De LOSO-Annex enquête volgde de LOSO enquêtes. De oorspronkelijke enquêtes volgden de leerlingen die in 1990 in het eerste jaar secundair onderwijs zaten, doorheen het secundair onderwijs. De doelstelling van LOSO is het beschrijven en verklaren van de studieloopbanen. In de LOSO-Annex enquête worden de post-seculaire loopbanen van de LOSO-respondenten en een bijkomende steekproef gedurende 3,5 jaar gevolgd om de overgang van secundair onderwijs naar hoger onderwijs en/of de arbeidsmarkt in kaart te brengen.

Opzet en methodologie

Type

LOSO: enquête - panelbevraging - individu als basiseenheid.

LOSO-Annex: enquête - eenmalige opvolging van een panel - individu als basiseenheid.

Huidige status

LOSO: Afgelopen.

LOSO-Annex: De opvolging van de jongeren in zover die nog niet op de arbeidsmarkt waren is nog lopend.

Surveyperiode

LOSO: van 1990 tot 1996 bij het begin en het einde van het schooljaar.

LOSO-Annex: vanaf 2000.

Referentieperiode

LOSO: het voorbije schooljaar.

LOSO-Annex: minimaal 3,5 jaar na het secundair onderwijs.

Onderzoekspopulatie

De Vlaamse jongeren die in 1990 startten in het secundair onderwijs, hun ouders, de scholen secundair onderwijs en de leerkrachten secundair onderwijs.

Steekproef

De steekproef voor de oorspronkelijke LOSO-enquête werd trapsgewijs getrokken: eerst werden scholen geselecteerd, vervolgens selecteerde men alle eerstejaarsleerlingen binnen de scholen. Er werd een steekproef getrokken van 90 secundaire scholen in twee regio's, met name Dendermonde-Zele-Hamme en Diest-Hasselt-Genk-Houthalen-Leopoldsburg-Beringen. In totaal bevroeg men 6 411 leerlingen.

Voor de LOSO-Annex werden twee cohorten van succesvolle laatstejaars secundair onderwijs van 65 scholen opgevolgd. Het gaat hier in totaal om 11 252 afgestudeerden. De eerste cohorte (N= 5 573) bestaat uit de LOSO-respondenten en hun klasgenoten, die afstudeerden in het schooljaar 1995-1996. De tweede cohorte (N= 5 679) bestaat uit leerlingen die een jaar later, in 1997, afstudeerden van een LOSO-school.

Bevragingsmethode

Voor LOSO-Annex startte men met een postenquête. Om het antwoordpercentage van deze bevraging te verhogen werd eerst een herinneringsbrief verstuurd, vervolgens werden non-respondenten via huisbezoeken en telefonisch aangespoord om de vragenlijst in te vullen.

De voortijdige schoolverlaters werden voor de tweede cohorte dadelijk benaderd door middel van een mondeling interview.

Verder werd de dataset aangevuld met informatie over de respondenten die verkregen werd van universiteiten en hogescholen, de VDAB en het VIZO.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

In de LOSO-Annex overloopt men de gezinssituatie, het toekomstperspectief, het hoger onderwijs (registratie gegevens, overgang van het secundair naar het hoger onderwijs, de keuze van de studierichting), de arbeidsmarkt (registratie van periodes van tewerkstelling en werkloosheid, de vindkanalen, de beroepscategorie, het nettoloon, de functie en de taken van zowel de eerste als de huidige job), het statuut in de werkloosheid, de reden van het niet-werkend zijn.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

De elektronisch ingescande vragenlijsten zijn op eenvoudige aanvraag beschikbaar bij het Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -Evaluatie, Departement Pedagogische Wetenschappen van de K.U.Leuven.

Beschikbaarheid van de ruwe data

Aan het gebruik van de LOSO-databank zijn een aantal voorwaarden verbonden. Vooraf moet men hiervoor toelating vragen en een overeenkomst ondertekenen waarin men garandeert dat men niet zal trachten de respondenten te identificeren en een exemplaar van elke publicatie die het resultaat is van het gebruik van de databank te bezorgen aan het Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -Evaluatie.

Sterkten

- De omvang van de steekproef en het longitudinaal karakter van het onderzoek is een sterkte, als ook de veelheid aan informatie vanuit verschillende bronnen (leerlingen, ouders, leerkrachten, scholen) is een pluspunt.

Zwakten

- Een nadeel van de trapsgewijze steekproeftrekking is dat terwijl de representativiteit van de secundaire scholen voor een aantal criteria wel gewaarborgd is, men geen zicht heeft op de representativiteit van de LOSO-proefgroep leerlingen ten aanzien van de gehele Vlaamse eerstejaarsleerlingen schooljaar 1990-1991.

Contactinformatie

Organisatie

Centrum voor onderwijseffectiviteit en -evaluatie, Departement Pedagogische Wetenschappen, K.U.Leuven

Contactpersoon

Departement Onderwijs en Vorming
Stafdiensten Onderwijs en Vorming
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
tel +32 (0)2 553 95 46
fax +32 (0)2 553 95 45
e-mail stafdiensten.onderwijs@vlaanderen.be

Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -Evaluatie
Departement Pedagogische Wetenschappen, K.U.Leuven
Prof. Jan Van Damme
Dekenstraat 2
3000 Leuven
tel +32 (0)16 32 62 45
fax +32 (0)16 32 58 59
e-mail jan.vandamme@ped.kuleuven.be

Bibliografie

Website

www.steunpuntloopbanen.be

Publicaties

Van Damme J., De Fraine B. & Vergauwen A., (2005). *De LOSO-databank: een introductie*. Centrum voor onderwijseffectiviteit en -evaluatie, Departement Pedagogische Wetenschappen, K.U.Leuven, Leuven.

Van Damme J., Pustjens H., Lancksweerd P., Leysen V., Mertens W. & Geluykens K., (2002), *Vanuit het secundair onderwijs naar en doorheen het hoger onderwijs of de arbeidsmarkt: een verkenning van de loopbanen van één LOSO-cohorte*, LIVO en SONAR, K.U.Leuven, Leuven, 117 p.

Van Damme, J., De Troy, A., Meyer, J., Minnaert, A., Lorent, G., Opdenakker, M.-C. & Verduyckt, P., (1997). *Succesvol doorstromen in de aanvangsjaren van het secundair onderwijs*. Acco, Leuven, 236 p.

Van Damme, J., Meyer, J., De Troy, A. & Mertens, W. (2001). *Succesvol middelbaar onderwijs? Een antwoord van het LOSO-project*. Acco, Leuven, 361 p.

Van Damme, J., Van Landeghem, G., De Fraine, B., Opdenakker, M.-C. & Onghena, P. (2004). *Maakt de school het verschil? Effectiviteit van scholen, leraren en klassen in de eerste graad van het middelbaar onderwijs*. Acco, Leuven, 361 p.

REFLEX

Korte beschrijving en doel

Deze enquête, gefinancierd in het 6de kaderprogramma, heeft tot doel onderzoek te verrichten naar de positie van hoger opgeleiden op de arbeidsmarkt in een kennismaatschappij. Concreet tracht men een antwoord te vinden op drie belangrijke vragen:

- Welke competenties hebben hoger opgeleiden nodig om te kunnen functioneren in een kennismaatschappij?
- Welke rol spelen hoger-onderwijsinstellingen bij het ontwikkelen van deze competenties?
- Welke spanningen treden op als de gediplomeerden, de onderwijsinstellingen, de werkgevers en andere sleutelfiguren hun respectieve doelen nastreven? Hoe worden deze spanningen opgelost?

Opzet en methodologie

Type

Enquête – eenmalige bevraging – individu als basiseenheid.

Huidige status

Afgelopen.

Surveyperiode

Algemeen: november 2004 – juni 2006.
Vlaanderen: 2006.

Referentieperiode

De studieperiode en de overgang naar de arbeidsmarkt (2001-2006) worden bevraagd.

Onderzoekspopulatie

Het onderzoek wordt tegelijkertijd uitgevoerd in 16 landen: Finland, Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland, Italië, Nederland, Noorwegen, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Estland, Tsjechië, Portugal, Zweden, Zwitserland, Japan en België (Vlaanderen). Een soortgelijke enquête wordt uitgevoerd in Rusland, Mexico en Colombia.

De onderzoekspopulatie bestaat uit jongeren met een diploma hoger onderwijs. In een beperkt aantal landen worden daarnaast ook werkgevers bevraagd.

In Vlaanderen werd de onderzoekspopulatie gedefinieerd als jongeren die in het academiejaar 2000-2001 afstudeerden in het hoger onderwijs lange type of universiteit (niveau ISCED 5A).

Steekproef

Voor Vlaanderen werd een toevalssteekproef van 6 000 personen uit de databank van het departement onderwijs getrokken. Deze databank bevat 13 912 personen die in het academiejaar 2000-2001 afstudeerden op het niveau van ISCED 5A. Van de 6 000 aangeschreven personen, stuurden 1 291 of 21,5% een ingevulde vragenlijst terug.

De steekproeftrekking kan anders verlopen in de andere landen. Het vooropgestelde doel is 2 000 respondenten per land te verkrijgen.

Bevragingsmethode

Postenquête.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

De gebruikte vragenlijst peilt in hoofdzaak naar de competenties waarover de respondent beschikt en naar het gebruik dat hij hiervan maakt. De informatie die wordt opgevraagd in de vragenlijst betreft:

- de ankervariabelen: de aard en het type van het gevolgde hoger onderwijs, de eerste en de huidige baan, de economische sector en eventuele voortgezette

- opleiding en vorming (ISCED-, ISCO-, ISIC-definitie) en de arbeidsparticipatie en werkloosheid (ILO-definitie);
- de transitievariabelen: de initiële duur van de tewerkstelling, de duur van de zoekperiode, het zoekgedrag, enzovoort;
 - de variabelen met betrekking tot de vroege arbeidsloopbaan: het aantal jobs of werkgevers, de verticale, horizontale en regionale mobiliteit, het aantal werkloosheidsperiodes, de totale werkloosheidstijd, andere activiteiten;
 - de karakteristieken van de huidige job: het inkomen, de werkuren, het vereiste niveau en domein van onderwijs, het soort contract, het arbeidsstatuut, enzovoort;
 - de huidige en vereiste competenties;
 - de ervaringen met het onderwijs en met de ontwikkeling van competenties, in het bijzonder deze die vereist zijn voor flexibiliteit en professionele deskundigheid;
 - de rol van competenties verworven door onderwijs en opleiding tijdens de initiële transitie en bij het begin van de loopbaan;
 - de aansluiting van deze competenties op de huidige jobvereisten;
 - de flexibiliteit met betrekking tot werk;
 - de aspecten in verband met toegang tot het beroep en het belang van specifieke kwalificaties.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

In het REFLEX-project werd een 'master questionnaire' ontwikkeld, waarvan de vragen en antwoordmogelijkheden door de nationale onderzoeksinstituten dienden te worden aangepast aan de lokale situatie. Dit document is online toegankelijk op <http://www.fdewb.unimaas.nl/roa/reflex/documents%20public/REFLEX%20Master%20questionnaire%20layout.pdf>.

Meer gedetailleerde informatie zoals de landelijke vragenlijsten en het codeboek zijn enkel beschikbaar voor de partners. Een login en paswoord zijn immers vereist om deze op te vragen.

Beschikbaarheid van de ruwe data

Momenteel zijn de data enkel beschikbaar voor partners van het REFLEX-project.

Sterkten

- Reflex kan de gegevens die door het Steunpunt LOA/SSL verzameld worden, aanvullen. Reflex biedt de mogelijkheid om de overgang naar de arbeidsmarkt

van afgestudeerden uit het hoger onderwijs meer in detail te analyseren en de relevantie van competenties verworven via formeel leren enerzijds en non-formeel of informeel leren anderzijds voor de toegang tot een beroep na te gaan.

- Reflex biedt de mogelijkheid de effecten van de recente BAMA-hervorming in kaart te brengen. Hierbij zou deze bevraging als nulmeting kunnen dienen.
- Doordat Reflex in verschillende landen georganiseerd wordt, wordt het mogelijk om internationaal vergelijkbare indicatoren op te stellen.

Zwakten

–

Contactinformatie

Organisatie

Algemene coördinatie: ROA, Universiteit Maastricht
Vlaanderen: HIVA, K.U.Leuven

Contactpersoon

Prof.dr. Rolf Van der Velden
ROA (Universiteit Maastricht)
P.O. Box 616
6200 MD Maastricht
Nederland
tel +31 (0)43 388 37 41
fax +31 (0)43 388 49 14
e-mail r.vandervelden@roa.unimaas.nl

Walter Van Trier
HIVA (K.U.Leuven)
Parkstraat 47
3000 Leuven
e-mail walter.vantrier@hiva.kuleuven.be

Bibliografie

Website

<http://www.fdewb.unimaas.nl/roa/reflex/>

Publicaties

Allen J. & Van Der Velden R., (2005). *The Flexible Professional in the Knowledge Society: Conceptual Framework of the REFLEX Project*. ROA, Universiteit Maastricht, Maastricht.

Allen J. & Van Der Velden R., (2005). *The Role of Self-Assessment in Measuring Skills*. ROA, Universiteit Maastricht, Maastricht.

De Rick K. & Van Trier W., (2007). *Hoger opgeleiden op de arbeidsmarkt en de rol van het hoger onderwijs. De Vlaamse deelname aan het Europese REFLEX-project*, HIVA, K.U.Leuven, Leuven, 26 p. (niet gepubliceerd).

SCHOOLVERLATERSDATABANK VDAB

Korte beschrijving en doel

De schoolverlatersdatabank van de VDAB koppelt de gegevens van de personen die zich voor het eerst inschrijven bij de VDAB met gegevens van het departement onderwijs en Syntra. Zo maakt deze databank het mogelijk alle pas afgestudeerden, dus ook degenen die zich niet bij de VDAB inschrijven, een jaar lang te volgen in hun zoektocht naar een eerste job.

Opzet en methodologie

Type

Administratieve gegevens – jaarlijks – individu als basiseenheid.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

Jaarlijks.

Referentieperiode

Het eerste jaar na het afstuderen wordt bekeken.

Onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle schoolverlaters in Vlaanderen. Het begrip schoolverlater wordt als volgt geoperationaliseerd. Jaarlijks op 1 februari voert het departement Onderwijs een telling uit van het aantal leerlingen en studenten. De

telling van een bepaald jaar wordt dan vergeleken met die van het voorgaande jaar. Alle personen die niet meer voorkomen in de bestanden worden als schoolverlater beschouwd. Daarnaast houdt ook de VDAB een bestand bij van de schoolverlaters die zich, tussen februari en januari, inschrijven als werkzoekenden. Wanneer deze bestanden gekoppeld worden zouden ze een vrij volledig beeld geven van de Vlaamse schoolverlaters. Schoolverlaters die hun woonplaats buiten het Vlaams Gewest hebben, die om leeftijdsredenen niet meer in aanmerking kunnen komen als schoolverlater of die opgeleid zijn voor een tewerkstelling in een beschermd milieu, worden niet in aanmerking genomen.

Steekproef

Niet van toepassing.

Bevragingsmethode

Niet van toepassing.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

Men heeft gegevens over persoonskenmerken als leeftijd en geslacht. Daarnaast weet men welke studie gevolgd werd en in welke woonplaats men verblijft.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

Via een onlinetoepassing kunnen tabellen opgevraagd worden op http://www.vdab.be/schoolverlaters_2006/index.htm.

Beschikbaarheid van de ruwe data

Voorlopig worden de gegevens op individuele basis niet ter beschikking gesteld.

Sterkten

-

Zwakten

-

Contactinformatie

Organisatie

VDAB

Contactpersoon

André Van Hauwermeiren

tel +32 (0)2 506 15 75

e-mail Andre.VanHauwermeiren@vdab.be

Bibliografie

Website

<http://vdab.be/trends/schoolverlaters.shtml>

Publicaties

VDAB Studiedienst, (2007), *Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen. 22ste studie 2005-2006. Leren werkt levenslang. De stap van school naar werk*, VDAB, Brussel, 51 p.

VDAB Databeheer- en analyse, (2006), *Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen. 21ste studie 2004-2005. Werken kan je leren. De stap van school naar werk*, VDAB, Brussel, 50 p.

VDAB Databeheer- en analyse, (2005), *Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen. 20ste longitudinale studie 2003-2004. Kennis verruimt je horizon. Schoolverlaters op zoek naar een eerste job*, VDAB, Brussel, 48 p.

VDAB Databeheer- en analyse, (2004), *Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen. 19de longitudinale studie 2002-2003. Een diploma geeft je vleugels. Schoolverlaters 1 jaar gevolgd*, VDAB, Brussel, 48 p.

VDAB Databeheer- en analyse, (2003), *Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen. 18de longitudinale studie 2001-2002. Jong geleerd is fel gegeerd. Schoolverlaters 1 jaar gevolgd*, VDAB, Brussel, 44 p.

SCV

SOCIAAL-CULTURELE VERSCHUIVINGEN IN VLAANDEREN

Korte beschrijving en doel

Deze enquête peilt naar participatie, waarden en houdingen van Vlamingen. Daarnaast wordt jaarlijks een specifiek thema meer uitgebreid bevraagd. Hiermee tracht men in te spelen op meer actuele beleidsvraagstukken.

Opzet en methodologie

Type

Enquête - herhaalde cross-sectie - het individu is de basiseenheid.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

Jaarlijks van april tot juni sinds 1996.

Referentieperiode

Moment van de bevraging.

Onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie bestaat uit Nederlandstalige Belgen tussen 16 en 85, die wonen in het Vlaams of Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Steekproef

De steekproef van 1 500 respondenten is aselekt samengesteld. De selectie van respondenten gebeurt door middel van een tweetrapssteekproef: eerst selecteert men een aantal gemeenten, dan geschikte personen binnen de geselecteerde gemeenten.

Mogelijke afwijkingen worden gecorrigeerd met weegcoëfficiënten. Zo wordt telkens nagegaan of de gecombineerde verdeling van geslacht en leeftijd van de Vlaamse populatie (bron: Rijksregister) afwijkt van de verdeling in de gerealiseerde steekproef. Daarnaast werd ook het onderwijsniveau in de populatie (bron: EAK) vergeleken met dat uit de steekproef.

Overzicht responsgraden per jaar (berekend op het aantal inzetbare adressen):

- 1996: 71,3%;
- 1997: 60,2%;
- 1998: 49,3% ;
- 1999: 45,7% ;
- 2000: 64,5% ;
- 2001: 67,0% ;
- 2002: 77,0% ;
- 2003: 68,5% ;
- 2004: 70,7% ;
- 2005: 72,1%.

Bevragingsmethode

Face-to-face interviews.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

Men maakt gebruik van een drieledige gestandaardiseerde vragenlijst. Een eerste luik bevat jaarlijks terugkerende vragen naar achtergrondkenmerken (geslacht, leeftijd, opleiding, beroep en levenssituatie) en sociale relaties (sportdeelname, cultuurdeelname, deelname verenigingsleven,...). Een tweede luik bevat vragen die om de twee à drie jaar herhaald worden. Dit zijn vragen met betrekking tot het vertrouwen in de instellingen, vertrouwen in de democratie, subjectieve veiligheid, enzovoort. Een laatste module wijzigt jaarlijks en verzamelt vragen rond een actueel en beleidsrelevant thema.

De thema's van de verschillende jaren zijn de volgende:

- 1996: leefmilieu, sociale uitsluiting;
- 1997: mobiliteit, ruimtelijke ordening, ICT;
- 1998: politieke kennis, kennis van Vlaamse en Federale instellingen;
- 1999: vrije tijd, verplaatsing woon-werk;
- 2000: leefmilieu;
- 2001: ICT, bijkomende opleiding;
- 2002: sociale uitsluiting en solidariteit, ISSP 2002 family and changing gender roles;
- 2003: ICT, bijkomende opleiding;
- 2004: ruimtelijke ordening, stedelijk beleid, wonen, percepties met betrekking tot inclusie van personen met een handicap, ISSP 2004 citizenship;
- 2005: ICT, leefmilieu, ISSP 2005 houding tegenover betaald werk.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

De resultaten van de enquête verschijnen jaarlijks in VRIND. Tweejaarlijks worden ook meer complexe analyses gepubliceerd in Vlaanderen gepeild! en worden permanent resultaten gepubliceerd in de reeks STATIVARIA. Al deze publicaties zijn online beschikbaar op http://aps.vlaanderen.be/statistiek/publicaties/stat_Publicaties.htm

Beschikbaarheid van de ruwe data

Nadat de resultaten verschenen in VRIND zijn de ruwe data voor bepaalde instellingen en doeleinden, zoals voor wetenschappelijk onderzoek, gratis beschikbaar. Meer informatie over de voorwaarden en aanvraagprocedure op http://aps.vlaanderen.be/survey/aps_survey/survey_APS_aanvraag.htm.

Sterkten

–

Zwakten

- SCV is een enquête die een veelheid aan thema's behandelt. Veel van die thema's worden echter slechts bondig behandeld wat voor bepaalde onderzoeksvragen onvoldoende is.

Contactinformatie

Organisatie

SVR

Contactpersoon

Ann Carton

Adviseur

Studiedienst Vlaamse Regering

tel +32 (0)2 553 56 87

fax +32 (0)2 553 58 08

e-mail ann.carton@dar.vlaanderen.be

Guy Pauwels

Adjunct van de Directeur

Studiedienst Vlaamse Regering

tel +32 (0)2 553 58 95

fax +32 (0)2 553 58 08

e-mail guy.pauwels@azf.vlaanderen.be

Bibliografie

Website

http://aps.vlaanderen.be/survey/aps_survey/APS-survey.htm

Publicaties

VRIND kan vanaf de editie '98 gedownload worden op
http://aps.vlaanderen.be/statistiek/publicaties/stat_Publicaties_vrind.htm.

TBR

TIME BUDGET RESEARCH

Korte beschrijving en doel

Deze databank bevat de resultaten van een grootschalig tijdsbudgetonderzoek bij Vlamingen. Deze gegevens laten toe om de arbeidssituatie en de temporele organisatie van arbeid in kaart te brengen.

Opzet en methodologie

Type

Enquête - herhaalde cross-sectie – het individu als basiseenheid.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

April – oktober 1999 (met zomerstop)

April – oktober 2004 (met zomerstop)

Om de vijf jaar wil men een nieuw tijdsbestedingsonderzoek organiseren.

Referentieperiode

De referentieperiode is de week van de bevraging. In de zomer organiseert men geen bevragingen aangezien de vakantieperiode de tijdsbesteding aanzienlijk kan beïnvloeden.

Onderzoekspopulatie

1999: Inwoners van het Vlaamse Gewest en de Nederlandstalige inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, tussen 16 en 75.

2004: Inwoners van het Vlaamse Gewest en de Nederlandstalige inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, tussen 18 en 75. De onderste leeftijdsgrens werd met twee jaar opgetrokken omdat de steekproef ditmaal niet op basis van gegevens uit het Rijksregister, maar op basis van gegevens van Wegener DM getrokken werd.

Steekproef

Het gaat hier om een tweetrapssteekproef; eerst wordt een random steekproef van gemeenten getrokken, vervolgens een random steekproef van individuen uit de geselecteerde gemeenten.

In 1999 behaalde men uiteindelijk 1 533 respondenten en een responsgraad van 27%. In 2004 werd een steekproef van 1 780 respondenten gerealiseerd. De responsgraad bedroeg 36%.

Om de steekproef representatief te maken voor de Vlaamse bevolking werd een weging naar onderwijsniveau, geslacht en leeftijd gedaan. Als referentie voor de weging kijkt men naar de gegevens van de volkstelling van 2001.

Bevragingsmethode

De dagboeken werden afzonderlijk ingevuld, daarnaast werd aan het begin en het einde van de week nog een face-to-face interview afgenomen. In 1999 gebeurde deze bevraging via PAPI in 2004 via CAPI.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

Men werd gevraagd gedurende één week een dagboek bij te houden. Deze registratie gebeurt op continue wijze: telkens de respondent van activiteit verandert, moet dit aangegeven worden in het dagboek. Naast de timing en duur van de activiteiten wordt ook aangegeven waar ze plaatsvonden, met wie men daarbij contact had, het gebruikte vervoersmiddel, enzovoort.

Zowel voor als na de tijdsregistratie wordt een vragenlijst afgenomen. De eerste vragenlijst is de meest uitgebreide. Er wordt in de eerste plaats geïnformeerd naar de klassieke socio-demografische gegevens van de respondent: geslacht, leeftijd,

onderwijsniveau, arbeidsstatuut, beroepstoestand, inkomen en gezinssituatie. Daarnaast wordt naar het sociaal-economische profiel van de ouders en partner van de respondent gepeild. Vervolgens wordt nader ingegaan op de beroepstoestand van de respondent: aantal werkuren en timing hiervan, flexibiliteit, soeveriniteit, thuiswerk, attitudes ten opzichte van arbeid en arbeidstevredenheid komen hier ondermeer aan bod. De eerste vragenlijst besteedt verder nog aandacht aan houdingen van respondenten tegenover traditionele rolpatronen, combinatie arbeid-gezin, algemene tevredenheid, onveiligheidsgevoelens, toekomstbeeld, de welvaartstaat, enzovoort. Een laatste luik in de vragenlijst betreft de vrijetijdsbesteding.

In de tweede, kortere, vragenlijst gaat men dieper in op de psychosociale gezondheid, de tijdsplanning en de sociale contacten van de respondent.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

Op de website www.tijdsonderzoek.be kunnen vragenlijsten, handleidingen en tabellen bekeken worden.

Beschikbaarheid van de ruwe data

De ruwe gegevens worden niet beschikbaar gesteld.

Sterkten

-

Zwakten

-

Contactinformatie

Organisatie

Onderzoeksgroep TOR (Tempus Omnia Revelat), Departement Sociologie-VUB

Contactpersoon

Prof. Dr. Ignace Glorieux
Onderzoeksgroep TOR

Vrije Universiteit Brussel
Pleinlaan 2
1050 Brussel
tel +32 (0)2 629 20 24
fax +32 (0)2 629 30 52
e-mail torinfo@vub.ac.be

Bibliografie

Website

<http://www.vub.ac.be/TOR/>
<http://www.tijdsonderzoek.be>

Publicaties

Een lijst met publicaties kan men vinden op onderstaande websites:

- 1999:
<http://www.vub.ac.be/TOR/cgi-bin/publicaties.cgi?Command=Opzoeken&opdracht=project&id=9>
- 2004:
<http://www.vub.ac.be/TOR/cgi-bin/publicaties.cgi?Command=Opzoeken&opdracht=project&id=31>

DATAWAREHOUSE ASB DATAWAREHOUSE ARBEIDSMARKT EN SOCIALE BESCHERMING

Korte beschrijving en doel

Het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming heeft tot doel de toegang tot federale administratieve gegevensbanken te vergemakkelijken. De databanken, die gekoppeld worden, zijn afkomstig van de volgende instellingen: CIMIRé, het FAO, het FBZ, de KSZ, het NIC, de POD Maatschappelijke Integratie, de AdP, het RIZIV, de RKW, het RSVZ, de RSZ, de RSZPPO, de RVA, de RVP en de VDAB/FOREM/BGDA.

Opzet en methodologie

Type

Administratieve gegevens – driemaandelijks – het individu als basiseenheid.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

Niet van toepassing.

Referentieperiode

Niet van toepassing.

Onderzoekspopulatie

Alle personen die bij minstens één deelnemende instelling gekend zijn, zijn opgenomen in de databank.

Steekproef

Niet van toepassing.

Bevragingsmethode

Niet van toepassing.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

De gegevens uit het Datawarehouse ASB zijn vooral nuttig bij het kaderen van gegevens uit enquêtes. Voor informatie over levenslang leren is deze databank beperkt tot opleidingen die recht geven op bijdrageverminderingen of waarvoor betaald educatief verlof aangevraagd werd.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

Op de website vindt men een overzicht van de variabelen die aanwezig zijn in de geaggregeerde databank (http://www.ksz.fgov.be/nl/statistiques/stats_1c.htm).

Eveneens op de website kunnen een aantal basisstatistieken met betrekking tot de socio-economische positie opgevraagd worden (http://www.bcsc.fgov.be/sami/nl/Sami/Sami_1.html). Deze toepassing bevat evenwel geen variabelen over onderwijs.

Beschikbaarheid van de ruwe data

Specifieke aanvragen van onderzoeksinstellingen zijn mogelijk. De toelating van alle instellingen van sociale zekerheid van wie de gegevens gevraagd worden, is noodzakelijk. Afhankelijk van de aard van de uiteindelijk aan de aanvrager mee te delen gegevens, anonieme dan wel gecodeerde gegevens van persoonlijke aard, zal bovendien respectievelijk een advies of een machtiging van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid vereist zijn. De volledige aanvraagprocedure staat online beschreven: http://www.ksz-bcsc.fgov.be/nl/statistiques/stats_2.htm#document.

Sterkten

- De databank bevat informatie over de volledige populatie.

Zwakten

- Het datawarehouse ASB bevat weinig gegevens die informatie kunnen geven over levenslang leren of de aansluiting onderwijs arbeidsmarkt.

Contactinformatie

Organisatie

KSZ

Contactpersoon

Chris Brijs
Afdeling Innovatie en Sociale Bescherming
KSZ-BCSS
tel 00 32 (0)2 741 83 67
fax 00 32 (0)2 741 83 00
e-mail chris.brijs@ksz-bcss.fgov.be

Bibliografie

Website

<http://www.ksz-bcss.fgov.be/>

Publicaties

-

PSBH

PANELSTUDIE VAN BELGISCHE HUISHOUDENS

Korte beschrijving en doel

PSBH is een longitudinaal gegevensbestand om beleidsvoorbereidende en beleidstoetsende analyses op socio-economische en gezinssociologische thema's. Vanaf de derde golf, in 1994, werd een reconversie doorgevoerd zodat PSBH geïntegreerd werd in het European Community Household Panel (ECHP).

Opzet en methodologie

Type

Panelsurvey: eenzelfde groep personen wordt elke golf opnieuw bevraagd. In 1998 (golf 7) werd een toevoeging van respondenten gedaan. Omwille van budgettaire redenen beperkte deze toevoeging zich tot Vlaanderen.

Zowel het individu als het huishouden als geheel worden bevraagd.

Huidige status

Afgelopen. Vanaf 2003 werd een nieuw panel over inkomsten en levensomstandigheden opgestart, met name de 'Statistics on Income and Living Conditions' (SILC).

Surveyperiode

Jaarlijks tussen maart en oktober van 1992 tot 2002.

Referentieperiode

Men kijkt telkens terug op het voorbije jaar.

Onderzoekspopulatie

De personen die verblijven in private huishoudens. Voor degenen die jonger zijn dan 16 is er een aangepaste vragenlijst voorzien.

Steekproef

In 1992 bevroeg men 4 438 huishoudens, die staan voor 8 741 volwassenen en 2 591 kinderen. In de laatste golf was dit aantal, ondanks een Vlaamse toevoeging in golf 7, teruggelopen tot 2 959 huishoudens, 5 362 volwassenen en 1 634 kinderen.

De eerste golf bedroeg de responsgraad 50%, bij de daaropvolgende golven lang die tussen 87% en 93%.

Bevragingsmethode

Face-to-face interviews.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

De enquête behandelt een brede waaier van sociaal-economische en gezinssociologische thema's: demografische gegevens, tewerkstelling, inkomen, uitgaven, gezondheid, participatie, tijdsbesteding, welzijn, waarden, huisvesting, mobiliteit, enzovoort. De nadruk ligt hier voornamelijk op de domeinen tewerkstelling en inkomen.

Vanaf de derde golf, wanneer de PSBH in de ECHP werd opgenomen, werden naast vragen met betrekking tot de initiële opleiding ook vragen over levenslang en levensbreed leren opgenomen.

Aan bepaalde golven werd daarenboven een ad hoc module aangehecht:

- 1993: intergenerationele relaties;
- 1994: veiligheid;
- 1996: uitsluiting en onveiligheid;
- 1997: veiligheid;
- 1997: hulp aan personen;
- 1998: partnerrelatie;
- 1998: milieu;
- 2000: relaties;
- 2001: ouderdom;

- 2001: mobiliteit;
- 2001: opleiding;
- 2002: beroepsloopbaan;
- 2002: intimiteit.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

Alle vragenlijsten en methodeberichten zijn online vrij consulteerbaar in het Nederlands (http://www.psbh.be/documentatie_golf.html) en het Frans (http://www.psbh.ulg.ac.be/pages/doc_vague.htm).

Beschikbaarheid van de ruwe data

De gegevensbestanden op Cd-rom zijn principieel gratis beschikbaar voor wetenschappelijk onderzoek (inclusief thesissen en doctoraten) door erkende wetenschappelijke instellingen in de non-profit sector. De aanvraagprocedure en voorwaarden staan beschreven op <http://www.psbh.be/psbhdata.html>.

Sterkten

- De PSBH laat toe een representatieve steekproef van de Belgische bevolking gedurende 10 jaar op te volgen.
- Door de integratie in de ECHP zijn de gegevens uit de PSBH grotendeels internationaal vergelijkbaar.
- PSBH is door zijn representativiteit zeer geschikt om een omgevingsanalyse voor België.

Zwakten

- Voor het onderzoeken van specifieke problematieken, blijken bepaalde deelgroepen vaak te klein.
- Elk panel heeft te maken met het gevaar van attritie, dit is het uitvallen van bepaalde respondenten naarmate het panel vordert. Dit wordt een probleem wanneer deze uitval selectief is en zich dus voornamelijk concentreert in bepaalde groepen (vb. personen uit gedepriveerde middens).

Contactinformatie

Organisatie

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen, Universiteit Antwerpen

Faculté d'Economie de Gestion et de Sciences Sociales, Université de Liège

Contactpersoon

Prof. Dr. Dimitri Mortelmans

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen, Universiteit Antwerpen

St.-Jacobsstraat 2

2000 Antwerpen

tel +32 (0)3 275 55 35

fax +32 (0)3 275 57 93

e-mail dimitri.mortelmans@ua.ac.be

Marie-Thérèse Casman

Faculté d'Economie, de Gestion et de Sciences Sociales, Université de Liège

Boulevard du Rectorat 7 b31 45

4000 Liège

tel +32 (0)4 366 31 68

fax +32 (0)4 366 31 78

e-mail mt.casman@ulg.ac.be

Bibliografie

Website

<http://www.psbh.be>

<http://www.psbh.ulg.ac.be>

Publicaties

Een overzicht van de publicaties die gebruik maken van de PSBH-data wordt gegeven op de website: http://www.psbh.be/gebruikers_uni.html.

Forrier A., Heylen V., Vandenbrande T., Bollens J. & Sels L. (2004), Arbeidsloopbanen in kaart, onderzoek op de PSBH-databank, HIVA, K.U.Leuven, Leuven, 234 p.

Groenez S., Van den Brande I. & Nicaise I., (2003). Cijferboek sociale ongelijkheid in het Vlaamse onderwijs. Een verkennend onderzoek op de Panelstudie van Belgische Huishoudens, Steunpunt LOA, Leuven, 238 p.

EU-SILC

EUROPEAN UNION STATISTICS ON INCOME AND LIVING CONDITIONS

Korte beschrijving en doel

EU-SILC (European Union – Statistics on Income and Living Conditions) is een enquête naar inkomens en levensomstandigheden en een belangrijk instrument om zowel op Belgisch als op Europees niveau armoede en sociale uitsluiting in kaart te brengen. Deze bevraging is een vervolg op het Europees huishoudpanel ECHP.

Opzet en methodologie

Type

Roterend panel: SILC 2004 is opgezet als start van een vier jaar durend roterend panel. Dat betekent dat huishoudens gedurende maximaal vier jaar jaarlijks ondervraagd worden. Ieder jaar wordt een kwart van alle huishoudens vervangen door een nieuwe steekproef van huishoudens. Met deze panelopzet tracht men het percentage personen dat langdurig arm is te meten. Men heeft gekozen voor rotatie om ervoor te zorgen dat de ondervraagde huishoudens representatief blijven voor de volledige populatie van private huishoudens in België.

Zowel het huishouden als geheel als de verschillende individuen binnen het huishouden worden bevraagd.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

België speelde in 2003 een belangrijke voortrekkersrol door het organiseren van een eerste testenquête. Dit Belgisch gedeelte van de enquête van 2003 was niet enkel bedoeld om de eerste indicatoren te berekenen, maar ook om het EU-SILC instrument op Europees niveau te optimaliseren.

Vanaf 2004 werd er gestart met het longitudinale onderzoek: een aantal huishoudens worden gedurende een aantal jaren jaarlijks ondervraagd, zodat veranderingen in de tijd van een individueel kenmerk kunnen worden gemeten.

Referentieperiode

De gegevens die bevraagd worden zijn voornamelijk die van het voorbije jaar.

Onderzoekspopulatie

In 2004 werd van start gegaan met de EU-SILC in 13 EU-lidstaten, met name België, Estland, Denemarken, Spanje, Frankrijk, Ierland, Italië, Luxemburg, Finland, Griekenland Zweden, Oostenrijk en Portugal, aangevuld met Noorwegen en IJsland

De bevraging van 2005 werd uitgebreid met 12 andere EU-lidstaten, Cyprus, Duitsland, Letland, Hongarije, Litouwen, Malta, Nederland, Polen, Slovenië, Slowakije, Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk.

In een later stadium zullen ook twee nieuwe EU-lidstaten, Bulgarije en Roemenië en Turkije en Zwitserland deelnemen.

In al deze landen wordt de onderzoekspopulatie gedefinieerd als de personen ouder dan 16 die verblijven in private huishoudens.

Steekproef

De steekproeftrekking en -grootte kunnen verschillen van land tot land. In België verliep de steekproeftrekking als volgt: in eerste instantie waren 275 (deel)gemeenten geselecteerd, vervolgens werden in elk van deze (deel)gemeenten 40 huishoudens op toevallige wijze geselecteerd uit het Rijksregister.

De testenquête van 2003 werd bij ongeveer 6 000 private huishoudens gehouden. De SILC 2004 is bij 5 275 private huishoudens gehouden. De responsgraad in deze golf bedroeg 49,6%. De SILC 2005 leverde een totale respons van 5 137 private huishoudens, en een responsgraad van 60,2%.

Bevragingsmethode

Eurostat stelt voor om de bevraging via face-to-face of telefonische interviews te organiseren. De gebruikte bevragingsmethode in België zijn face-to-face interviews met CAPI.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

Deze enquête richt zich in de eerste plaats op het inkomen en de levensomstandigheden van de respondenten. Er worden echter ook een beperkt aantal vragen gesteld naar de deelname en verworvenheden op het vlak van opleiding.

Volgende aspecten van de levensomstandigheden van personen en huishoudens komen in de enquête aan bod:

- basisgegevens over het huishouden en over de personen;
- sociale uitsluiting: meetbaar via achterstand met terugbetalingen, maar ook via niet financiële indicatoren van uitsluiting zoals de fysieke en sociale omgeving;
- woning : basisbehoeften, kosten, ...;
- kinderopvang;
- opleiding;
- informatie over het werk, de tweede job;
- levensstandaard van het huishouden;
- gezondheid en toegang tot gezondheidszorg;
- sociale integratie.

De Belgische versie van de SILC-enquête behandelt dezelfde thema's als de Europese enquête, maar gaat dieper in op de verschillende thema's en is dan ook veel uitgebreider.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

De Belgische vragenlijsten (individueel en huishouden) en bijkomende documentatie zijn vrij beschikbaar op <http://statbel.fgov.be/silc/>.

Op de Eurostat-website staat een codeboek van de EU-SILC (http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/eusilc/library?l=/udb_user_database/variables_descriptiondoc/_EN_1.0_&a=d) en een beschrijving van de dataset

(http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/eusilc/library?l=/udb_user_database/udb_descriptiondoc/_EN_1.0_&a=d).

Beschikbaarheid van de ruwe data

De gegevensbestanden tegen betaling en onder bepaalde voorwaarden verkregen worden van de ADSEI, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

Sterkten

- Aan de basisenquête kunnen ad hoc modules gehecht worden.
- Achtergrondkenmerken, arbeidsmarktpositie en inkomsten worden uitgebreid bevraagd en kunnen zo aan opleidingsvariabelen gelinkt worden.

Zwakten

- De SILC-bevraging richt zich in de eerste plaats op het in kaart brengen van het inkomen en bevat slechts een beperkt aantal opleidingsvragen.
- Om de deelname van zo veel mogelijk landen te verzekeren krijgt men een ruime vrijheid in de manier waarop de bevraging georganiseerd wordt en de vragen gesteld worden. Zo vragen sommige landen naar het maandelijks inkomen, andere naar het jaarlijks inkomen. Daarnaast blijkt eveneens de referentieperiode niet steeds dezelfde: de afgelopen 12 maanden of het afgelopen kalenderjaar. Ook gebruikte definities, zoals die van 'inwonend kind' kunnen verschillen. Zulke verschillen maken dat de data in de praktijk niet steeds perfect internationaal vergelijkbaar zijn.

Contactinformatie

Organisatie

Algemene coördinatie: Eurostat

België: ADSEI, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Contactpersoon

Jean-Marc Museux
European Commission

DG Eurostat
Unit F3: Living Conditions and Social Protection Statistics
L-2920 Luxembourg
tel 0352 4301 35021
jean-marc.museux@ec.europa.eu

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie
Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
SILC Team
tel +32 (0)2 548 63 97 (NL)
tel +32 (0)2 548 63 25 (FR)
e-mail 872-SILC@economie.fgov.be

Bibliografie

Website

Belgische versie: <http://statbel.fgov.be/silc/>

Europese versie:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1913,47567825,1913_58814988&_dad=portal&_schema=PORTAL

Bibliografie

Eurostat, (2005). *The continuity of indicators during the transition between ECHP and EU-SILC*. Eurostat, European Commission, Luxembourg, 68 p.

Eurostat, (2005). *EU-SILC User Database Description*. Eurostat, European Commission, Luxembourg, 62 p.

EAK

ENQUÊTE NAAR ARBEIDSKRACHTEN

Korte beschrijving en doel

De Enquête naar Arbeidskrachten (EAK) is de Belgische uitvoering van de Labour Force Survey (LFS) van Eurostat. De voornaamste doelstelling van de EAK/LFS is de bevolking op beroepsactieve leeftijd in te delen in drie exclusieve en exhaustieve groepen, met name werkenden, werklozen en inactieven. Voor definitie van deze groepen grijpt men terug naar de definities die in de jaren '80 door de ILO opgesteld werden. Tot welke groep een respondent behoort, wordt vastgesteld aan de hand van diens activiteiten gedurende de referentieweek.¹ Naast het onderscheiden van deze drie deelpopulaties, brengt de EAK hun sociaal-economische situatie in kaart.

Opzet en methodologie

Type

Survey, herhaalde cross-sectie, individu als basiseenheid.

Van 1983 tot 1998 bleef de steekproef voor 30% gelijk gedurende twee opeenvolgende jaren. Vanaf 1999 opteerde men voor een dubbele bevraging. Drie maanden na het eerste face-to-face interview worden de respondenten een tweede maal per post of telefonisch gecontacteerd. Met deze tweede bevraging wil men de

1 De werkenden zijn de personen die gedurende de referentieweek minstens één uur in loondienst gewerkt hebben, als werknemer of voor eigen rekening. Ook de personen die bij uitzondering in deze week niet werkten, bijvoorbeeld door vakantie of ziekte, worden bij de werkenden gerekend. De werklozen zijn de personen die in de referentieweek geen bezoldigde betrekking hadden, maar wel actief op zoek zijn naar een betrekking en beschikbaar zijn om binnen de twee weken te beginnen te werken. Alle overige personen worden als inactief gerangschikt.

variaties op korte termijn van de werkgelegenheids- en de werkloosheidsgraad bepalen.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

Van 1983 tot en met 1998 werd de enquête jaarlijks in het voorjaar georganiseerd. Sinds 1999 gebeurt de enquêtering op continue wijze doorheen het volledige jaar.

Referentieperiode

Men deelt de respondenten in als werkend, werkloos of inactief aan de hand van de activiteiten tijdens een referentieweek.

In de ad hoc module rond levenslang leren definieerde men een andere referentieperiode, met name de vier weken voor het interview.

Onderzoekspopulatie

De LFS bevraagt inwoners uit de 25 EU-lidstaten² en drie landen van de Europese Vrijhandelsorganisatie (EVA), met name Zwitserland, Noorwegen en IJsland. Voor het Belgische luik zorgt men ervoor dat de resultaten opdeelbaar zijn naar gewest.

De doelgroep bestaat uit alle inwoners ouder dan 15 die in een privaat huishouden verblijven.

Steekproef

Op basis van het Rijksregister wordt een toevalssteekproef van circa 48 000 huishoudens (tot 1998 35 000) getrokken.

De deelname aan EAK is in principe verplicht, toch bedraagt de responsgraad bedraagt gemiddeld net geen 80%.

Naderhand voert men een poststratificatie naar provincie, geslacht en leeftijd uit.

² EU 25: Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Italië, Groot-Brittannië, Ierland, Denemarken, Griekenland, Portugal, Spanje, Zweden, Finland, Oostenrijk, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië

Bevragingsmethode

Face-to-face interview.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

De EAK/LFS wil in de eerste plaats de bevolking op beroepsactieve leeftijd onderverdelen in drie categorieën: werkenden, werklozen en inactieven. Om deze groepen verder te kunnen duiden bevraagd de enquête daarnaast de volgende topics:

- de demografische achtergrond: geslacht, leeftijd, burgerlijke stand, nationaliteit, samenstelling van het huishouden;
- de kenmerken van de tewerkstelling: beroepsstatuut, economische activiteit, beroep, werkplaats, arbeidsstelsel (voltijds/deeltijd, avondwerk, nachtwerk, ploegenwerk) vast of tijdelijk werk, arbeidsduur;
- het zoeken naar werk: het soort werk dat men zoekt, hoelang men zoekt, welke methoden gebruikt worden, beschikbaarheid;
- toestand van de inactieven;
- opleiding: hoogst behaalde diploma, type en duur van de huidige opleiding;
- het inkomen (niet verplicht in te vullen).

Vanaf 1999 wordt aan de enquête een ad hoc module gehecht. Deze modules worden per drie jaar vastgelegd. De momenteel uitgevoerde en geplande modules zijn de volgende:

- 1999: arbeidsongevallen (niet in EAK);
- 2000: overgang onderwijs-arbeidsmarkt;
- 2001: duur en karakteristieken van de werktijd;
- 2002: tewerkstelling van personen met een handicap;
- 2003: levenslang leren;
- 2004: werkorganisatie en arbeidstijdregelingen;
- 2005: combinatie werk en gezin;
- 2006: overgang van werk naar pensioenering;
- 2007: arbeidsongevallen en gezondheidsproblemen op het werk;
- 2008: de positie van migranten en hun nakomelingen op de arbeidsmarkt;
- 2009: de overgang van school naar de arbeidsmarkt.

De module rond levenslang leren bevraagd zowel de basisopleidingen als bijkomende opleidingen. Onder bijkomende opleidingen ressorteren dan zowel de

beroepsopleidingen als de opleidingen die men uit persoonlijke belangstelling volgde.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

De ad hoc modules en de vragenlijsten worden uitgebreid online beschreven op http://circa.europa.eu/irc/dsis/employment/info/data/adhoc/adhoc_modules_mainpage%20new.htm. Daarnaast vindt men een voorbeeld van een hoofdvragenlijst op http://www.statbel.fgov.be/lfs/Form_int_NL.pdf.

Overzichtstabellen (opleidingsniveau en arbeidsmarktpositie) zijn eveneens downloadbaar op <http://www.statbel.fgov.be/lfs/>.

Beschikbaarheid van de ruwe data

Het bestand mag aan bepaalde instellingen tegen betaling worden doorgegeven. De geboortedatum wordt in dit bestand vervangen door leeftijdsklassen en de woonplaatsen door arrondissementen om het risico op het identificeren van respondenten te beperken.

Sterkten

- Het internationale karakter van de LFS laat toe internationaal vergelijkbare indicatoren op te stellen. Administratieve gegevens van verschillende landen kunnen vaak niet vergeleken worden omwille van de verschillen in definitie.
- De enquête wordt afgenomen bij een grote steekproef, die representatief is voor de volledige bevolking. Ook de inactieven komen aan bod in de EAK.
- Aan de basisenquête kunnen ad hoc modules gehecht worden

Zwakten

Zwakten van de basisenquête:

- De basisenquête beslaat slechts een erg korte referentieperiode van 4 weken.

Zwakten van de module rond levenslang leren in 2003:

- De referentieperiode van de module verschilt van de normale referentieperiode. Dit kan vergelijkingen moeilijk maken.
- De module verschaft geen zicht op het informeel leren.

- De module bestaat slechts uit een beperkt aantal vragen.

Contactinformatie

Organisatie

Coördinatie LFS: Bureau voor Statistiek van de Europese Gemeenschappen (Eurostat)

EAK: ADSEI, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Contactpersoon

EAK:
tel 0800 92 502 (NL)
e-mail eak-eft@economie.fgov.be

Bibliografie

Website

<http://www.statbel.fgov.be/lfs/>

Publicaties

-

IALS

INTERNATIONAL ADULT LITERACY SURVEY

Korte beschrijving en doel

In de 'International Adult Literacy Survey' (IALS) werd voor het eerst de geletterdheid van de volwassenenbevolking in verschillende landen en in verschillende talen gemeten. Geletterdheid wordt opgevat als een functionele geletterdheid, i.e. de vaardigheden om de informatie te verwerken die nodig is om te kunnen functioneren in de maatschappij. Dit meerdimensionale gegeven wordt gemeten op drie schalen: prozageletterdheid, documentgeletterdheid en kwantitatieve geletterdheid. De bevraging heeft tot doel verschillende geletterdheidsprofielen op te maken.

Opzet en methodologie

Type

Enquête – eenmalige bevraging - het individu als basiseenheid.

Huidige status

Afgelopen. De Adult Literacy and Life Skills Survey (ALL) bouwt verder op de IALS.

Surveyperiode

De surveyperiode is afhankelijk van het land. De enquête werd in 22 landen in drie verschillende golven georganiseerd. In 1994 werden personen in Canada, Duitsland, Ierland, Nederland, Polen, Zweden, Zwitserland en Verenigde Staten bevraagd. In 1995 volgden Australië, Nieuw Zeeland, Verenigd Koninkrijk en Vlaanderen. In 1998 sloten Chili, Tsjechië, Denemarken, Finland, Hongarije, Noorwegen, Portugal, Slovenië en Italië de IALS-bevraging af.

Referentieperiode

Voor de vragen met betrekking tot de tewerkstellingssituatie omschrijft men de referentieperiode als 'de afgelopen 12 maanden'.

Onderzoekspopulatie

De algemene richtlijn was dat de onderzoekspopulatie moest bestaan uit personen tussen 16 en 65, die niet in een collectief huishouden (vb. instelling, gevangenis,...) verblijven. De landen waren echter vrij om de leeftijdsgrenzen te verruimen. In Vlaanderen werden de voorgestelde grenzen aangehouden.

Steekproef

Als richtlijn werd gesteld dat de uiteindelijke respons minimaal 3 000 observaties moest bevatten, opdat betrouwbare analyses uitgevoerd zouden kunnen worden. Tabel 1 geeft een overzicht van de onderzoekspopulatie, het aantal respondenten en de responsgraad.

Tabel 1 Onderzoekspopulatie (16-65), respondenten en responsgraad

	onderzoekspopulatie (x1000)	aantal respondenten	responsgraad (in %)
Australië ¹	11900	9302	96
België (Vlaanderen)	4500	2261	36
Canada ²	27900	5660	69
Chili	9400	3583	74
Denemarken	3400	3026	66
Duitsland	53800	2062	69
Finland	3200	2928	69
Hongarije	7000	2593	52
Ierland	2200	2423	60
Italië	38700	2974	33
Nederland ¹	10500	3090	45
Nieuw Zeeland	2100	4223	74
Noorwegen	2800	3307	61
Polen	24500	3000	75
Portugal	6700	1239	60
Slovenië	1400	2972	70
Tsjechië	7100	3132	62
Verenigd Koninkrijk	37000	6718	63
Verenigde Staten	161100	3053	60
Zweden ²	5400	3038	60
Zwitserland ²	4200	4302	53

1 Afwijkende leeftijdsgrens: 15-74

2 Afwijkende leeftijdsgrens: 16+

Bron: Statistics Canada

De methode van steekproeftrekking verliep verschillend in de deelnemende landen.

Om te corrigeren voor vertekening door non-respons, werden de resultaten door de deelnemende landen op basis van gekende bevolkingskenmerken gewogen. In Vlaanderen gebeurde deze post stratificatie op basis van geslacht, leeftijdscategorie en opleidingsniveau.

Bevragingsmethode

Face-to-face interviews, met bijkomende proeven om de verschillende vormen van geletterdheid te testen.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

In een eerste deel peilt IALS naar een aantal achtergrondkenmerken van de respondent. Zo worden een aantal demografische kenmerken (leeftijd, geslacht,...), de familiale achtergrond en de arbeidsmarktpositie bevraagd. Daarnaast vraagt men de respondent zichzelf te evalueren op geletterdheid. Tot slot gaat dit eerste deel ook dieper in op een mogelijke deelname aan volwasseneneducatie. Voor de drie meest recente opleidingen vraagt men naar de duur, doel, aard en financiering. Ook de redenen voor deelname of niet deelname komen aan bod.

In een tweede deel dienen de respondenten zes eenvoudig taken uit te voeren. Wanneer ze er in slagen minstens twee van deze taken correct uit te voeren, gaat men verder met een derde deel. Wanneer dit niet lukt, is het interview afgelopen en worden deze respondenten als 'zeer laag geletterd' geclassificeerd.

In een derde deel worden bijkomende taken gegeven. Hierbij peilt men naar drie dimensies van geletterdheid. Ten eerste de prozageletterdheid, dit zijn de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het begrijpen en kunnen gebruiken van informatie uit teksten, met inbegrip van editoria's, nieuwsberichten, gedichten en fictie. Ten tweede de documentgeletterdheid, dit zijn de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het terugvinden en het kunnen gebruiken van informatie die vervat zit in diverse soorten van documenten zoals vacatures, loonbriefjes, dienstregelingen, kaarten, tabellen en grafieken. Ten derde de kwantitatieve geletterdheid, dit zijn de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het uitvoeren van rekenkundige bewerkingen, onder de vorm van alleenstaande bewerkingen, maar eveneens gebruik maken van cijfers die moeten worden teruggevonden in gedrukt materiaal, zoals het schatten van de hoogte van een te geven fooi, het invullen van een bestelbon, het bepalen van de intrestsom op een lening op basis van een advertentie, enzovoort.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

De vragenlijsten van de verschillende landen zijn online consulteerbaar op <http://data.library.ubc.ca/java/jsp/database/production/detail.jsp?id=960>.

Tabellen kunnen online opgevraagd worden bij <http://litdata.ets.org/ialdata/search.asp>.

Beschikbaarheid van de ruwe data

De data kunnen kosteloos aangevraagd worden bij Special Surveys Division, Statistics Canada.

Sterkten

- IALS werd specifiek ontwikkeld als meetinstrument voor geletterdheid en is dan ook een van de weinige instrumenten dat uitermate geschikt is voor dit soort onderzoek.
- IALS laat toe om geletterdheid internationaal te vergelijken.

Zwakten

- Men heeft vragen bij de vergelijkbaarheid van de geletterdheidsscores tussen de verschillende landen. De problemen lijken vooral terug te voeren op problemen met de vertaling vanuit het Engels naar de andere talen. Sommige vragen zijn in een andere taal moeilijker, vager of minder ingeburgerd (Blum et al., 2001).
- Aangezien IALS een momentopname geeft kunnen de bevraagde achtergrondkenmerken enkel als covariaten getypeerd worden en niet in termen van oorzaak en gevolg.

Contactinformatie

Organisatie

OECD
Statistics Canada

Contactpersoon

OECD:
Mr. Patrick Werquin
Directorate for Education - OECD
tel 00 33 (0)1 45 24 97 58
e-mail patrick.werquin@oecd.org

IALS Vlaanderen:
Luc Van De Poele
Universiteit Gent
Henri Dunantlaan 2
9000 Gent
tel +32 (0)9 264 63 98
fax +32 (0)9 233 10 98

e-mail luc.vandepoele@rug.ac.be

Bibliografie

Blum, A., Goldstein, H. & F. Guerin-Pace (2001). International Adult Literacy Survey (IALS): an analysis of International comparisons of adult literacy. *Assessment in Education* Vol.8 No. 2

Organisation for Economic Co-operation and Development and Statistics Canada. 1995. *Literacy, Economy and Society: Results of the first International Adult Literacy Survey*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development and Ottawa: Minister of Industry.

Organisation for Economic Co-operation and Development and Statistics Canada. 1997. *Literacy Skills for the Knowledge Society: Further Results from the International Adult Literacy Survey*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development and Ottawa: Minister of Industry.

Organisation for Economic Co-operation and Development and Statistics Canada. 2000. *Literacy in the Information Age: Final report of the International Adult Literacy Survey*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development and Ottawa: Minister of Industry.

ALL

ADULT LITERACY AND LIFE SKILLS SURVEY

Korte beschrijving en doel

De Adult Literacy and Life Skills Survey (ALL) is het vervolgonderzoek op de International Adult Literacy Survey (IALS). Het gaat hier met name om een internationale survey die een licht werpt op de geletterdheid en vaardigheden van volwassenen.

Opzet en methodologie

Type

Enquête – eenmalige bevraging – het individu als basiseenheid.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

De bevragsperiode is afhankelijk van het land. In 2003 werd de bevraging georganiseerd in Canada, Verenigde Staten, Nuevo Leon (Mexicaanse provincie), Bermuda, Noorwegen, Zwitserland en Italië. Tussen 2005 en 2007 komen Nieuw Zeeland, Australië, Hongarije, Nederland en Duitsland aan bod.

Referentieperiode

Naast het meten van de huidige vaardigheden wordt de tewerkstellingssituatie van de afgelopen 12 maanden bekeken.

Onderzoekspopulatie

De algemene richtlijn is dat de onderzoekspopulatie moet bestaan uit personen tussen 16 en 65, die niet in een collectief huishouden (vb. instelling, gevangenis,...) verblijven. De landen zijn echter vrij om de leeftijdsgrenzen te verruimen. In dat geval moeten ze nog steeds de vereiste steekproefgrootte binnen de groep 16 tot 65-jarigen behouden. Enkel Canada maakte gebruik van deze mogelijkheid, door ook personen ouder dan 65 bij de onderzoekspopulatie te betrekken.

Steekproef

De algemene richtlijn beval een steekproef van 5 400 personen per landstaal per land aan. Tabel 2 geeft de reeds gerealiseerde steekproeven weer.

Tabel 2

	onderzoekspopulatie (x1000)	aantal respondenten	responsgraad (in %)
Bermuda	43	2696	82
Canada	21961	20059	66
Italië	38765	6853	44
Noorwegen	2946	5411	56
Mexico (Nuevo Leon)	2382	4786	80
Zwitserland	1162	5120	40
Verenigde Staten	184261	3420	66

Bron: Statistics Canada

Omwille van mogelijke vertekening door non-respons voeren alle landen een post-stratificatie of weging uit. De manier van wegen kan verschillen tussen de landen, maar doorgaans wordt minimaal gecorrigeerd naar leeftijd, geslacht en opleidingsniveau.

Bevragingsmethode

Face-to-face interviews, met bijkomende proeven om de verschillende vormen van geletterdheid te testen.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

De bevraging verloopt als bij IALS. In eerste instantie worden achtergrondvariabelen als demografische, socio-economische en opleidingskenmerken bevraagd door een interviewer.

Wanneer men er vervolgens in slaagt een aantal taken correct uit te voeren, wordt men verder getest op verschillende vormen van functionele geletterdheid. Deze testen worden individueel en zonder enige tijdslimiet uitgevoerd. De vormen van geletterdheid die gemeten worden zijn prozageletterdheid, documentgeletterdheid, rekenkundige en het probleem oplossend vermogen. Prozageletterdheid omvat de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het begrijpen en kunnen gebruiken van informatie uit teksten, met inbegrip van editoria's, nieuwsberichten, gedichten en fictie. Documentgeletterdheid is de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het terugvinden en het kunnen gebruiken van informatie die vervat zit in diverse soorten van documenten zoals vacatures, loonbriefjes, dienstregelingen, kaarten, tabellen en grafieken. Het rekenkundige en probleemoplossende vermogen, tot slot, vervangen de kwantitatieve geletterdheid die bij IALS bevraagd werd. Het rekenkundige vermogen is de kennis en vaardigheden die nodig zijn om de wiskundige vereisten van uiteenlopende situaties te verwerken. Het probleemoplossende vermogen geeft aan of men bekwaam is om problemen op te lossen door in de eerste plaats de oorzaak duidelijk te omschrijven om vervolgens oplossingsstrategieën te ontwikkelen en toe te passen.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

De Canadese vragenlijst is online consulteerbaar op http://www.statcan.ca/english/sdds/instrument/4406_Q1_V1_E.pdf

Beschikbaarheid van de ruwe data

-

Sterkten

- ALL laat toe de geletterdheid van volwassenen internationaal te vergelijken. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat België, noch Vlaanderen deelnemen aan de All-bevraging.

Zwakten

- Mogelijke verschillen tussen landen kunnen te wijten zijn aan een verschillende interpretatie van de vragen omwille van de vertaling.
- ALL geeft enkel een momentopname van de geletterdheidssituatie. Het is dus niet mogelijk op deze data oorzaak-gevolg analyse te doen.

Contactinformatie

Organisatie

Statistics Canada, Human Resources and Skills Development Canada
OECD
US National Center for Education Statistics

Contactpersoon

OECD:
Mr. Patrick Werquin
Directorate for Education - OECD
tel 00 33 (0)1 45 24 97 58
e-mail patrick.werquin@oecd.org

Bibliografie

Desjardins, R., S. Murray, Y. Clermont & P. Werquin. *Learning a Living: First results of the Adult Literacy and Life Skills Survey*. Ottawa: Statistics Canada.

Murray, T., Clermont, Y. and Binkley, M. (2005). *Measuring Adult Literacy and Life Skills: New Frameworks for Assessment*. Ottawa, Canada: Minister of Industry. (<http://www.nald.ca/fulltext/measlit/cover.htm>)

LLL2010

LIFELONG LEARNING 2010 (SUBPROJECT 3)

Korte beschrijving en doel

LLL2010 richt zich op het levenslang leren in Europa en meer specifiek de bijdrage van het formele onderwijs hiertoe. In subproject 3 gaat men dieper in op de ervaringen en belevingen van volwassenen die deelnemen aan een vorm van formele volwasseneneducatie. De voornaamste doelstelling van de enquête die in dit kader ontwikkeld werd, is het ontrafelen van de achterliggende motieven tot participatie.

Opzet en methodologie

Type

Enquête – eenmalige bevraging – het individu als basiseenheid.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

Maart tot oktober 2007.

Referentieperiode

Men bestudeert de huidige opleiding. Wanneer men les volgt in een lineair systeem gaat men in op het huidige schooljaar, wanneer het een modulair systeem betreft, wordt gevraagd de huidige module en hierbij ook de bestudeerde periode af te bakenen met een begin- en einddatum.

Onderzoekspopulatie

De enquête wordt georganiseerd in 13 regio's, met name Vlaanderen, Bulgarije, Estland, Hongarije, Ierland, Litouwen, Oostenrijk, Noorwegen, Schotland, Slovenië, Tsjechië, Rusland en Engeland.

Er worden twee groepen respondenten bevraagd: enerzijds de coördinatoren van opleidingsinstellingen, anderzijds de cursisten. De cursisten moeten aan drie voorwaarden voldoen. Ten eerste moeten zij het verplicht voltijds onderwijs verlaten hebben. Ten tweede dienen ze op het moment van de bevraging opnieuw een formele opleiding te volgen. De tijdsperiode tussen het verlaten van het verplicht onderwijs en opnieuw een formele opleiding volgen moet bovendien minstens twee jaar bedragen.

Steekproef

Per regio wil men een effectieve respons van 1 000 vragenlijsten verkrijgen. Deze vragenlijsten worden evenredig verdeeld naar onderwijsniveau (ISCED):

- ISCED 1 en ISCED 2: 250 respondenten;
- ISCED 3: 250 respondenten;
- ISCED 4: 250 respondenten;
- ISCED 5 en ISCED 6: 250 respondenten.

Bevragingsmethode

De cursisten worden benaderd via hun onderwijsinstelling. De coördinator van deze instelling krijgt dan een aangepaste vragenlijst. De bevragingsmethode verschilt naargelang het opleidingsniveau:

- ISCED 1 en ISCED 2: face-to-face interview;
- ISCED 3 en ISCED 4: schriftelijke bevraging in de klasgroep onder leiding van een interviewer;
- ISCED 5 en ISCED 6: schriftelijke bevraging.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

In het kader van LLL2010 (subproject 3) worden twee vragenlijsten ontwikkeld: één voor de coördinatoren van de onderzoeksinstituten en een andere voor de cursisten van diezelfde instituten.

De cursistenvragenlijst gaat dieper in op:

- Achtergrondkenmerken als de nationaliteit, de moedertaal, het opleidingsniveau van de ouders, de burgerlijke staat, de samenstelling van het huishouden, ...
- De opleidingsgeschiedenis: het tijdstip waarop en de reden waarom het formeel onderwijs voor het eerst verlaten werd, de gevolgde opleiding, het hoogst behaalde diploma, ...
- De deelname aan formeel volwassenenonderwijs: beschrijving van de opleiding, begin en voorzien einde van de opleiding, reden voor deelname, studietijd, financiering van de opleiding, ...
- De dagdagelijkse activiteiten: de arbeidsmarktpositie, het beroep, het soort contract, de sector van tewerkstelling, de bedrijfsgrootte, het aantal werkuren, socioculturele activiteiten, het maandelijks netto-inkomen, ...

De vragenlijst voor de coördinatoren bevraagt onder andere het aantal werknemers in de opleidingsinstelling, het aantal cursisten in formele en non-formele opleidingen binnen de instelling, de faciliteiten die aan de volwassen cursisten aangeboden worden, het verloop van de evaluaties van de leerkrachten, de eventuele toelatingsvoorwaarden, de gebruikte methodieken, de mate waarin men zich richt tot meer kwetsbare groepen in de samenleving en hun mening over het gevoerde beleid ten aanzien van levenslang leren.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

De vragenlijsten en eventueel andere bijkomende documentatie zijn niet vrij beschikbaar.

Beschikbaarheid van de ruwe data

De ruwe data zullen begin 2008 beschikbaar zijn voor de partners.

Sterkten

- Deze bevraging richt zich volledig op formele opleidingsactiviteiten. Deze opleidingsactiviteiten vormen slechts een kleine groep binnen het kader van levenslang leren en zijn in andere bevestigingen rond levenslang leren vaak ondervertegenwoordigd.
- De enquête gaat ook dieper in op de redenen om te participeren aan levenslang leren.
- De enquête bevraging de socio-economische variabelen op dezelfde wijze als de Adult Education Survey (AES) zodat vergelijkingen met AES mogelijk zijn. Dit

is nuttig aangezien in de AES ook niet-deelnemers en de deelnemers aan non-formele opleidingen en informeel leren bevraagd worden.

- De wisselwerking tussen micro- en mesoniveau kan bestudeerd worden aan de hand van deze bevraging aangezien zowel cursisten als de coördinator van een opleidingsinstelling bevraagd worden.
- De bevraging levert internationaal vergelijkbare gegevens tussen verschillende Europese landen.

Zwakten

- De enquête beperkt zich tot formele vormen van opleiding. Deze beperking tracht men te compenseren door een koppeling met AES mogelijk te maken.
- Sommige onderwerpen, zoals inkomen, worden slechts kort behandeld, zodat diepgaand onderzoek moeilijk is.

Contactinformatie

Organisatie

Algemene coördinatie: Institute for International and Social Studies, Tallinn University, Estland

Coördinatie van de enquête: HIVA, K.U.Leuven

Contactpersoon

Algemeen:

Ellu Saar

Institute for International and Social Studies, Tallinn University, Estland

e-mail saar@iiss.ee

België:

Ides Nicaise

HIVA, K.U.Leuven

Parkstraat 47

3000 Leuven

tel +32 (0)16 32 33 37

fax +32 (0)16 32 33 44

e-mail ides.nicaise@hiva.kuleuven.be

Bibliografie

Website

<http://lll2010.tlu.ee/>

Publicaties

-

EU-AES

EUROPEAN UNION-ADULT EDUCATION SURVEY

Korte beschrijving en doel

Het doel van deze enquête is de deelname aan het leren (formeel, non-formeel, informeel) in kaart te brengen. Hierbij wil men ook aandacht hebben voor de personen die niet leren.

Opzet en methodologie

Type

Enquête – eenmalige bevraging – het individu als basiseenheid.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

Algemeen: 2005-2008.

Vlaanderen: januari-april 2008.

Referentieperiode

De meeste vragen betreffen de periode van 12 maanden voorafgaand aan het interview. Op die manier wil men jaarlijkse schattingen maken. Een voordeel hiervan is dat seizoenseffecten en mogelijke verschillen tussen landen die enkel te wijten zijn aan een verschillende bevragingsperiode uitgevlakt worden. Voor vormen van informeel leren en culturele en sociale participatie kunnen wel herinneringsproblemen opduiken wanneer de referentieperiode zo lang is.

Onderzoekspopulatie

De enquête wordt georganiseerd in 24 landen: Oostenrijk, België, Bulgarije, Cyprus, Estland, Spanje, Letland, Luxemburg, Malta, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slovakije, Zweden, Kroatië, Finland, Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië en Duitsland.

Algemeen werd aanbevolen zich te richten tot personen in private huishoudens tussen 25 en 64. Als reden voor deze leeftijdsbeperking wordt aangegeven dat de voornaamste doelgroep van levenslang leren zich in deze leeftijdscategorie bevindt. Bovendien worden zo het merendeel van de jongeren die nog initieel onderwijs volgen uitgesloten. Wanneer men besluit ook respondenten die buiten deze leeftijdsgrenzen vallen op te nemen in de steekproef, moet over deze groepen apart gerapporteerd worden.

Steekproef

De manier van steekproeftrekking wordt grotendeels overgelaten aan de vrijheid van de deelnemende landen. Men raadt wel aan de steekproef minimaal naar leeftijd en geslacht te stratificeren.

Ook de grootte van de steekproef kan door de deelnemende landen vrij bepaald worden. De meeste landen kozen een steekproef van circa 5 000 respondenten. In Vlaanderen moet deze beslissing nog genomen worden, maar men denkt aan een steekproef van 4 000 à 4 500 personen.

Bevragingsmethode

Web en postenquête.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

De landen zijn vrij om zelf vragen of thema's toe te voegen, maar aan onderstaande modules kan niet geraakt worden:

- de samenstelling van het huishouden en de achtergrondkenmerken van het individu;
- de ICT- en taalvaardigheden die door de respondent zelf geëvalueerd worden;
- de deelname aan socioculturele activiteiten;
- de deelname aan opleidingen en cursussen;
- de karakteristieken van deze leeractiviteiten.

De Vlaamse vragenlijst is als volgt opgebouwd:

- informatie over het gezin;
- informatie over het individu (demografische achtergrondinformatie, informatie over afgeronde opleidingen en niet-voltooiden opleidingen, de huidige arbeidsmarktsituatie, de kenmerken van het huidige hoofd- en eventuele nevenberoep, de arbeidssituatie tijdens het jaar vóór de enquête, het inkomen, de scholing van de ouders);
- deelname aan opleiding en vorming (formeel onderwijs en niet-formeel onderwijs);
- hinderpalen bij participatie in het onderwijs;
- informeel leren;
- toegang tot informatie over leermogelijkheden;
- gebruik van ICT;
- taalvaardigheden;
- deelname aan het cultureel leven;
- sociale participatie;
- houding ten opzichte van leren.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

De Vlaamse vragenlijst zal beschikbaar zijn vanaf december 2007.

Beschikbaarheid van de ruwe data

Men verwacht dat de Vlaamse data vanaf oktober 2008 beschikbaar zijn. Deze data kunnen tegen betaling verkregen worden bij de ADSEI.

Sterkten

- Tegen betaling is het mogelijk modules aan de vragenlijst te hechten.
- De resultaten van deze bevraging zijn internationaal vergelijkbaar.

Zwakten

-

Contactinformatie

Organisatie

Algemeen: Eurostat

Vlaanderen: ADSEI, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Contactpersoon

Algemeen:

Agnieszka Litwinska

European Commission

DG Eurostat

Unit F4: Education, science and culture statistics

Office BECH-D3/704

2920 Luxembourg

tel 00 352 4301 36765

fax 00 352 4301 31082

e-mail agnieszka.litwinska@cec.eu.int

Vlaanderen:

Mevr. Lydia Merckx

Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

tel 00 32 (0)2 548 62 75

fax 00 32 (0)2 548 68 71

e-mail lydia.merckx@statbel.mineco.fgov.be

Bibliografie

Website

-

Publicaties

European Commission, (2005). *Task Force Report on Adult Education Survey*, Luxembourg, 49 p. + bijlagen.

ESWC

EUROPEAN SURVEY ON WORKING CONDITIONS

Korte beschrijving en doel

De ESWC geeft een overzicht van de arbeidsomstandigheden in de verschillende Europese landen. Er wordt ook dieper ingegaan op de mogelijkheden om formeel, dan wel informeel te leren in de job.

Opzet en methodologie

Type

Enquête - herhaalde cross-sectie – het individu als basiseenheid.

Huidige status

Lopend.

Surveyperiode

1990 – 1995 – 2000 – 2005.

Referentieperiode

De 12 maanden voorafgaand aan de bevraging worden beschouwd als de referentieperiode.

Onderzoekspopulatie

Het aantal landen waar de bevraging georganiseerd werd, werd door de jaren heen steeds uitgebreid:

- 1990, 1995: EU 15³;
- 2000: EU 25⁴, Bulgarije, Roemenië en Turkije;
- 2005: EU 25⁴, Bulgarije, Roemenië, Turkije, Kroatië, Noorwegen en Zwitserland.

Algemeen definieert men de onderzoekspopulatie als werknemers en zelfstandigen die ouder zijn dan 15. De definities die hiervoor gebruikt worden, zijn de ILO-definities.

Steekproef

In de meeste landen werd een steekproef geselecteerd aan de hand van de 'random walk' methode. In België werd een aselechte steekproef getrokken op basis van gegevens in het telefoonboek.

In 2000 werden in totaal 21 703 respondenten bevraagd, 1 523 onder hen waren Belgen. ESWC 2005 telde 30 000 respondenten, waarvan 1 003 Belgen. De gemiddelde responsgraad was toen 48%, de Belgische 34%.

Achteraf werden de resultaten gewogen naar regio (NUTS-2), geslacht, leeftijd, economische sector (NACE) en beroep (ISCO). Hiervoor werden de gegevens uit de LFS gebruikt.

Bevragingsmethode

Face-to-face interviews.

Inhoud en beschikbaarheid

Thema's

Door de verschillende vragenrondes heen werd de vragenlijst telkens uitgebreid. De ESWC 2005 bevatte vragen over de achtergrondkenmerken (zowel van het

³ EU 15: Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Italië, Groot-Brittannië, Ierland, Denemarken, Griekenland, Portugal, Spanje, Zweden, Finland en Oostenrijk.

⁴ EU 25: EU 15, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië.

huishouden als persoonlijk), de werktijden, de werkorganisatie, het loon, de werkgerelateerde gezondheidsrisico's en het formeel of informeel werkplekcleren.

Beschikbaarheid vragenlijsten en bijkomende documentatie

Vragenlijsten en andere bijkomende informatie zijn beschikbaar op de website van de Economic and Social Data Service: http://www.esds.ac.uk/search/titleSearch.asp?ct=xmlTitle&q1=European%20Working%20Conditions%20survey&zoom_and=1&zoom_cat=-1.

Beschikbaarheid van de ruwe data

Na registratie kunnen de data verkregen worden van de website van de Economic and Social Data Service (www.esds.ac.uk).

Sterkten

- De enquête bevraagt zowel formele jobgerichte opleidingen als informele leermogelijkheden van een job.
- Aangezien de bevraging in verschillende landen georganiseerd wordt, laten de resultaten ook internationale vergelijkingen toe.

Zwakten

- De bevraging is in de eerste plaats gericht op internationale vergelijkbaarheid, de steekproeven zijn dan ook te klein om verregaand onderzoek te verrichten binnen één land.
- Net als in elke internationale enquête is er het gevaar dat in de vertaling van de vragenlijst schuilt. Sommige begrippen kunnen na vertaling andere connotaties oproepen, die mogelijk tot misverstanden leiden.

Contactinformatie

Organisatie

European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound)

Contactpersoon

Eurofound:

Sara Riso

Information Liason Officer

e-mail sri@eurofound.europa.eu

Bibliografie**Website**

<http://www.eurofound.europa.eu/ewco/surveys/index.htm>

Publicaties

Een overzicht van publicaties gebaseerd op de ESWC van 2004 tot 2006 wordt gegeven op:

- <http://www.eurofound.europa.eu/ewco/surveys/thirdpartyresearch2004.htm>
- <http://www.eurofound.europa.eu/ewco/surveys/thirdpartyresearch2005.htm>
- <http://www.eurofound.europa.eu/ewco/surveys/thirdpartyresearch2006.htm>

Paoli P. & Merllié D., (2001). Third European survey on working conditions 2000. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin, 74 p.

Petrakos Agilis M., (2007). *Quality report of the 4th European working conditions survey*. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin, 48 p.

DATABANKEN IN ONTWIKKELING

Anno 2007 is men volop bezig met de ontwikkeling van nieuwe informatiebronnen over het levenslang leren en/of de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. Sommige van deze initiatieven bouwen voort op reeds besproken enquêtes, zoals de derde SONAR-bevraging van de cohorte 1980 of de module rond de transitie van onderwijs naar arbeidsmarkt die aan de EAK bevraging van 2009 zal gehecht worden. Daarnaast worden ook geheel nieuwe enquêtes opgestart. Bij de OECD wordt zo momenteel PIAAC of het Programme for the International Assessment of Adult Competencies voorbereid. Dit programma zou bestaan uit drie bevragingen die met tussenpozen van vijf jaar vanaf 2010, bij een 6 000tal respondenten per land zouden georganiseerd worden. In deze enquêtes zou onder meer gepeild worden naar ICT-vaardigheden, geletterdheid en communicatie. Momenteel is het nog niet duidelijk welke landen zullen deelnemen aan deze enquête, maar de coördinatie ligt bij Prof.dr. Rolf Van der Velden (ROA, Universiteit Maastricht). Voor België volgt Walter Van Trier (HIVA, K.U.Leuven) de voorbereidingen op.

LIJST MET AFKORTINGEN

AdP	Administratie der Pensioenen
ADSEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
AES	Adult Education Survey
ALL	Adult Literacy and Life Skills Survey
APS	Administratie Planning & Statistiek – Vlaamse Gemeenschap (nu: SVR)
BAMA	Bachelor-Master
BGDA	Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling
CAPI	Computer Assisted Personal Interview
CIMIRe	vzw Multisectoriële Individuele Rekening
DG	Directorate Generale
EAK	Enquête naar Arbeidskrachten
ECHP	European Community Household Panel
ESDS	Economic & Social Data Survey
ESWC	European Survey on Working Conditions
EU	Europese Unie
Eurofound	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
Eurostat	Bureau van Statistiek van de Europese Gemeenschappen
EVA	Europese Vrijhandelsorganisatie
FAO	Fonds voor Arbeidsongevallen
FBZ	Fonds voor Beroepsziekten
FOD	Federale Overheidsdienst
FOREM	Office Communautaire et Régional de la Formation Professionnelle et de l'Emploi
HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid
IALS	International Adult Literacy Survey
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
ILO	International Labour Organisation
ISCED	International Standard Classification of Education
ISCO	International Standard Classification of Occupations
ISIC	International Standard Industrial Classification of all Economic Activities

KMO	Kleine en Middelgrote Onderneming
KSZ	Kruispuntbank Sociale Zekerheid
KSZ	Kruispuntbank Sociale Zekerheid
KUL	Katholieke Universiteit Leuven
LFS	Labour Force Survey
LLL 2010	Lifelong Learning 2010
LLL	Levenslang leren
LOSO	Longitudinaal Onderzoek Secundair Onderwijs
NACE	Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes
NIC	Nationaal Intermutualistisch College
NIS	Nationaal Instituut voor Statistiek (nu: ADSEI)
NUTS	Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PAPI	Paper Assisted Personal Interview
PIAAC	Programme for the International Assessment of Adult Competencies
PISA	Programme for International Student Assessment
PSBH	Panelstudie van Belgische Huishoudens
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RKW	Rijksdienst voor Kinderbijslag van Werknemers
ROA	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering van Zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst Sociale Zekerheid
RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid voor de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RVP	Rijksdienst voor Pensioenen
SCV	Sociaal culturele verschuivingen in Vlaanderen
SILC	Statistics on Income and Living Conditions
SONAR	Studiegroep van Onderwijs naar Arbeidsmarkt
SVR	Studiedienst Vlaamse Regering (vroeger: APS)
Steunpunt LOA	Steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek van loopbanen van leerlingen en studenten in het onderwijs en bij de overgang naar de arbeidsmarkt (nu: Steunpunt SSL)
Steunpunt SSL	Steunpunt Studie- en Schoolloopbanen
Steunpunt WAV	Steunpunt Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming (nu: Steunpunt WSE)
Steunpunt WSE	Steunpunt Werk en Sociale Economie
TBR	Time Budget Research
TOR	Tempus Omnia Revelat
UA	Universiteit Antwerpen

VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VIZO	Vlaams Instituut voor Zelfstandig Ondernemen
VRIND	Vlaamse Regionale Indicatoren
VUB	Vrije Universiteit Brussel

BIBLIOGRAFIE

- APS, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, (2003). *Kwaliteitsrichtlijnen bij het uitvoeren van surveyonderzoek. Handleiding*, Brussel, 44 p.
- Bollens J. & Vanhoren I. (red.), (2004), *Levenslang en levensbreed leren in Vlaanderen. Gegevens, ontwikkelingen en beleidsmaatregelen*, HIVA, K.U.Leuven, Leuven.
- Goyvaerts K., Steegmans N., Dewaele A. & Lodewijckx I. (2003). *Toegang tot de statistische gegevens gebundeld. Statistiekengids* In: Michielsens M., Breda J., Van Haegendoren M., Vranken J. (eds.), *Jaarboek Steunpunt Gelijkekansenbeleid*. Antwerpen: Garant, pp. 213-240
- Loose M. & Lamberts M., (2006) *Kunst en kunde. Aanzet tot een monitoringsinstrument voor de artistieke sector*, HIVA, K.U.Leuven, Leuven, 258 p.
- Van de Sande S., De Wachter D., Swartenbroeckx N., Peers J., Debruyne H., Moldenaers I., Lejeune B., Van Damme V., Ramaekers D. & Leys M., (2006), *Inventaris van databanken gezondheidszorg*, Federaal Kenniscentrum voor de gezondheidszorg (KCE), Brussel, 137 p.